

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Győri Ítéltábla a Csordás- Szakács Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Csordás Ildikó ügyvéd) által képviselt **felperesnek**, a Kövesi ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Kövesi Margit ügyvéd) által képviselt **I.r., I.rendű alperes nevené II.r., I.rendű alperes nevené III.r.** a Dr. Fórizs Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Fórizs Zsolt ügyvéd) által képviselt **IV.r.** és a Hetyésy Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Hetyésy Sándor ügyvéd) által képviselt **V.r. alperesek** ellen élettársi vagyonszétválás megszüntetése iránt indított perében a Zala Megyei Bíróság 2008. január 7. napján meghozott 15.P.22.159/2005/108. szám alatt meghozott közbenső ítélete ellen az I.r. alperes által 109. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

k ö z b e n s ő í t é l e t e t:

Az ítéltábla a megyei bíróság közbenső ítéletét részben megváltoztatva megállapítja, hogy a felperes és az I.r. alperes között 1997. augusztus végétől 2000. szeptemberéig és 2001. szeptember elejétől 2005. október végéig állt fenn élettársi kapcsolat.

Ezt meghaladóan a közbenső ítéletet helybenhagyja.

A közbenső ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A megyei bíróság fellebbezéssel támadott közbenső ítéletében megállapította, hogy a felperes és az I.r. alperes között 1997. június közepétől 2000. december közepéig és 2001. szeptember elejétől 2000. október végéig élettársi kapcsolat állt fenn.

Közbenső ítéletének indokolása szerint a felperes és az I.r. alperes 1993-ban ismerkedtek meg, majd szerelmi kapcsolatuk elmélyült. A felperes gyermekével 1997. június 14-ét követően költözött az I.r. alperes tulajdonát képező és eladás alatt álló **Helység 1**, ... szám alatti ingatlanba. Mivel az

ingatlan értékesítésre került, ezt követően a peres felek közösen albérletben laktak, majd miután az alperes által 1997. július 10. napján megvásárolt **Helység 1**, ... szám alatti ingatlan felújítása befejeződött, ezen ingatlanban éltek együtt.

Az együttélésük alatt az élelmezés, a háztartás működtetéséhez szükséges anyagok vásárlása, a ruházkodás „közös pénzből történt”, a további jövedelmeikkel a felperes és az l.r. alperes külön-külön rendelkeztek. A bevásárlásokat együtt és külön-külön is intézték. Szívesen jártak társaságba, szórakozni, többször belföldi üdüléseken és külföldi nyaralásokon, utazásokon vettek részt, melyek költségeit megosztva viselték.

Az együttélés alatt a felperes egyéni vállalkozó volt, jövedelme részben a **Helység 1**-i "A" Kft-től kapott vállalkozói jutalékból, másrészt a táncoktatásért kapott díjakból származott. Ezen túlmenően családi pótlékban és gyermektartásdíjban részesült.

Az együttélést megelőzően az l.r. alperes tagja volt a "B" Bt-nek, melynek keretében külföldre előadóművészeket közvetített. 1997.április 16-án vállalkozói igazolványt kapott, amely alapján jogosult volt közvetítő külkereskedelem, közvetítő kiskereskedelem, saját és bérelt ingatlan hasznosítása, ingatlanforgalmazás, közvetítés, hirdetés, gazdasági közvetítés és egyéb szolgáltatás végzésére. A 2002. szeptember 23-án kelt vállalkozói igazolvány a fő tevékenységi körként lakóingatlan és földterület forgalmazást jelölte meg.

A peres felek jövedelmüket külön kezelték, mindkettőjüknek több bankszámlaszáma volt.

A felperes és az l.r. alperes kapcsolata nem volt kiegyensúlyozott, egy alkalommal 2000. december közepétől 2001. szeptemberéig hosszabb időre megszakadt, amikor a felperes tudomást szerzett az l.r. alperes harmadik személlyel fenntartott kapcsolatáról. Ezt követően az életközösségük helyreállt. Az életközösség végleges megszakadására 2005. október végén került sor, amikor a felperes tudomást szerzett az l.r. alperes újabb szerelmi kapcsolatáról. Ezt követően a felperes gyermekével együtt 2005. november 18-án költözött el a **Helység 1**, ... szám alatti ingatlanból.

A megyei bíróság a kereset jogalapját alaposnak találta. Álláspontja szerint a lefolytatott bizonyítási eljárás adatai alapján az állapítható meg, hogy a felperes és az l.r. alperes a Ptk.685/A.§-a szerint élettársak voltak.

Az I.r. alperes csak a gazdasági közösség meglétét vitatta, azt elismerte, hogy közös lakásban való együttélés, a szexuális és érzelmi kapcsolat fennállt közöttük.

A megyei bíróság álláspontja szerint a bírói gyakorlat nem tulajdonít jelentőséget az élettársi viszony megállapíthatósága szempontjából annak a körülménynek, hogy a felek milyen módon kezelték az együttélés alatt jövedelmüket, és a közös háztartás fenntartásához milyen módon járultak hozzá. Nem a pénzkezelés formális módja, hanem a jövedelmeknek a közös életvitelhez való tényleges felhasználása, a megtakarításnak az együttélést szolgáló célokra való fordítása az, ami a gazdálkodás jellegét meghatározza. Ha megállapítható, hogy kettőjük boldogulása érdekében kívánták azt felhasználni és közös érdekek szem előtt tartásával használták fel, úgy a gazdasági közösség teljes mértékben fennáll.

A megyei bíróság az együttélés módja és tevékenységük alapján, a gazdasági téren való együttműködést, a közös célok elérése érdekében történő egymást támogatását is megvalósítottaknak találta.

Álláspontja szerint önmagában az I.r. alperes nyilatkozatai értelmében is megállapítható a gazdasági együttműködés. E mellett nyilatkozataik szerint az együttélés alatt az I.r. alperes jövedelméből a **Helység 1**, ... szám alatti ingatlan fenntartásával kapcsolatos költségek nyertek kiegyenlítést, az életvitellel kapcsolatos költségek kiegyenlítése közös pénzből történt, illetve mindketten a saját jövedelmükből eszközöltek a létfenntartáshoz szükséges kiadásokat, azokhoz arányosan, illetve szükség szerint felmerülésükkor mindketten hozzájárultak.

A többi pénzt félretették és közös célokra (pl. szórakozásokra, utazásokra) vagy az ingatlan-nyilvántartásban kizárólagosan feltüntetett ingatlanokra fordították. Az a körülmény, hogy külön-külön szerzett jövedelmeiket önállóan, külön kezelték, a gazdasági közösség hiányát nem igazolja, mivel vagyoni ügyeik intézésébe egymást bevonták, egymást támogatták, jövedelmük egy részét közös célokra használták. Együttélésük idején a felmerült kiadásokat egymással nem számolták el.

A felperes a Pp.164.§. (1) bekezdése alapján őt terhelő bizonyítási kötelezettségének eleget tudott tenni és bizonyítani tudta azt, hogy közös gazdasági célokat tűztek ki a mindennapok szintjén és hosszabb távon is, melyek megvalósításában együtt is működtek, így élettársi viszony állt fenn közöttük.

Az élettársi kapcsolat kezdő időpontját az I.r. alperes állításával szemben 1997. június közepétől állapította meg "C" és "D" tanúk vallomása alapján.

A felperes és az I.r. alperes egybehangzóan nyilatkoztak arra, hogy élettársi kapcsolatukban volt egy hosszabb különélési időszak, amelynek időtartamát a felperes 2000. karácsonyától, I.r. alperes 2000. szeptemberétől jelölte meg. A megyei bíróság "C", "D" és "E" tanúk vallomása alapján a különélés időtartamát 2000. december közepétől 2001. szeptember elejéig terjedő időszakban határozta meg.

Az élettársi kapcsolat végleges megszakadásának időpontját a felperes 2005. október 6. napjára tette, ezzel szemben az alperes 2005. november 18-ára.

A megyei bíróság álláspontja szerint azonban az élettársi kapcsolat végleges megszakadása 2005. október végére tehető, mivel az I.r. alperes ekkor elköltözött a **Helység 1**, szám alatti kizárólagos tulajdonként nyilvántartott ingatlanból és összeköltözött harmadik személlyel.

Az ítélet ellen az I.r. alperes fellebbezést nyújtott be, melyben kérte a közbenső ítélet megváltoztatását. Mellőzni kérte annak megállapítását, hogy a felperes és ő közte 1997. június közepétől 2000. december közepéig, 2001. december elejétől 2005. október végéig élettársi kapcsolat állt fenn.

Fellebbezésének indokolásául előadta, hogy a megyei bíróság tévesen állapította meg, hogy élettársi kapcsolatuk kezdő időpontja 1997. június 14. napját követően kezdődött. A perben az nem volt vitás, hogy az ő tulajdonát képező ... 18. szám alatti ingatlant 1997. május 12. napján értékesítette és az ingatlant a vevő birtokába kellett bocsátani.

Álláspontja szerint így a tényleges együttélés közte és a felperes között a **Helység 1** szám alatti házas ingatlanban kezdődött azt követően, hogy a külön vagyonát képező ingatlant teljes egészében felújította és az beköltözhetővé vált. Ez pedig 1997. augusztus végétől valósult meg.

Vitatta a közös gazdálkodás tényét és hangsúlyozta, hogy közös gazdasági céljaik nem voltak. A közös gazdálkodásuk kizárólag abból állt, hogy ő viselte a **Helység 1**, szám alatti ingatlan minden költségét. Az élelmezés, a ruházkodás, valamint a háztartás költségeit közösen eszközölték, de ezt követően a jövedelmével mindegyikük szabadon rendelkezett. A jövedelmeiket külön-külön számlán kezelték és egymás számlájához hozzáférési joguk nem volt. Az érzelmi kapcsolat kezdetekor és a közös együttélés időpontjában a felperes még házassági kötelékben élt.

A külön-külön történő pénzkezelést igazolja az a tény is, hogy a felperes keresetlevelében meg sem említette a 2006. június 16. napján tulajdonába került **Helység 1**, ... szám alatti ingatlant, illetve az ő külön vagyonát képező **Helység 1**, szám alatti ingatlant terhelő adósságot.

Az élettársi kapcsolatuk hosszabb időre megszakadt és a különélés időpontja 2000. szeptemberétől 2001. szeptemberéig tartott, ezt a felperes is elismerte a 2006. január 25. napján kelt beadványa második oldalán.

Kiemelten hivatkozott arra, hogy gazdasági közösség közöttük semmilyen formában nem állt fenn, hiszen jövedelmeiket mindig elkülönülten kezelték, számlakezelési jogot egymás részére nem biztosítottak. A bevételeiket, jövedelmeiket soha nem elegyítették, jövedelmükkel mindketten külön gazdálkodtak, csupán a közös háztartásvezetéshez járult hozzá a felperes.

A peres eljárásban a felperes végig azt igyekezett bizonyítani, hogy a kapcsolat fennállásának első évében ő semmilyen jövedelemmel nem rendelkezett, de a felperes nyilatkozatát teljes körűen megcáfolják a saját jövedelmi viszonyai. 1997. évben a felperes csupán havi 12.250,- forint nettó jövedelemmel rendelkezett, így nyilvánvalóan az ilyen jövedelemből az építkezést és a közös megélhetést nem lehetett finanszírozni.

Hangsúlyozta, ő a peres eljárás során megfelelően igazolta, hogy a ... utcai ingatlan eladási árából, Ausztriában szerzett jövedelméből, valamint a szülei által biztosított 3.500.000,- forintból megfelelő jövedelme volt ahhoz, hogy a különvagyoni **Helység 1**, ... utcai ingatlant megvásárolja és felújítsa.

A felperes személyes nyilatkozata is cáfolja a közös gazdálkodást, hiszen a **Helység 1**, ... szám alatti ingatlan eladásából neki jutó 4.250.000,- forint részből vette meg a szombathelyi lakást és a „többi pénzt anyám őrzésére bízta”. Amennyiben életközösségben és közös gazdálkodásban éltek volna, nyilvánvalóan nem bízta édesanyjára a fennmaradó 1.950.000,- forintot. Megállapítható, hogy a felperes különvagyoni pénzét teljesen külön kezelte és nem is bocsátotta közös rendelkezésre, míg ő sem az ő különvagyoni pénzeit és jövedelmeit.

A felperes a birtokában és tulajdonában lévő autókat külön-külön vásárolta és arra hitelt vett fel. Az általa vásárolt autókra ő vett fel hitelt, illetve a korábban eladott különvagyoni autója eladási árát használta fel mindig az új vásárláshoz. Ez is azt tanúsítja, hogy nem folytak össze az autók eladási árai, nem kerültek „közösbe”, hanem mindvégig megtartották különvagyoni jellegüket.

A külön gazdálkodás tényét bizonyítja az, hogy a Rezneréknek adott kölcsön időpontja,összegszerűsége és ténye tekintetében a felperes téves nyilatkozatot tett. Az általa felvett hitelek az ő különvagyoni és a nevében lévő ingatlanra terhelődtek, a felperes által felvett hitel az ő ingatlanára terhelődött. Az alperes szülei által átadott ingatlanokkal kapcsolatban is csak

részinformációkkal bírt, illetve tudatában volt annak, hogy ezek az ingatlanok ténylegesen ajándékozás jogcímén kerültek az ő tulajdonába. Közös pénzből közös vásárlásra nem került sor.

Hangsúlyozta, hogy a becsatolt banki igazolásokkal, s a hitel felvételét tanúsító okiratokkal megfelelően bizonyította, hogy különvagyonait és jövedelmeiket is külön-külön kezelték. A felperes ugyanakkor nem vett részt az ingatlan forgalmazással kapcsolatos vállalkozása működtetésében sem.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében a közbenső ítélet helybenhagyását, az I.r. alperes perköltségben való marasztalását kérte.

Álláspontja szerint a megyei bíróság a széles körben lefolytatott bizonyítási eljárás adatait okszerűen mérlegelve, megalapozott tényállást állapított meg és az ebből levont jogi következtetése is helytálló. Az élettársi kapcsolat megállapítása körében nem az a releváns, hogy az egyik személy házasságát felbontotta-e és mikor a bíróság, az adott ügyben ez egyébként is ténykérdés. Relevanciája a házassági életközösség megszűnése időpontjának van, ugyanis ezen időpont megszűnését követően semmi nem zárja ki egy élettársi kapcsolat létesítését, illetőleg a fennállás megállapítását.

Az I.r. alperes úgy ítéli meg, azon körülmény, hogy a felperes a korábbi házasságából neki jutó vagyoni részt nem vitte be az élettársi közös vagyonba, hanem azt külön kezelte, azt támasztja alá, nem is jött létre közöttük élettársi kapcsolat. A felperes megítélése szerint ez még nem alapozza meg az élettársi kapcsolat hiányát, hiszen lehetnek olyan jövedelmek, vagyonok a közös vagyon körén belül, melyekkel mindegyik fél külön rendelkezhet. Az a tény sem igazolja az élettársi kapcsolat hiányát, hogy a felek által külön-külön felvett kölcsönöknél a másik fél kezési felelősséget nem vállalt.

Az I.r. alperes fellebbezése csak kis részben alapos.

A megyei bíróság helyes jogi okfejtéssel mutatott rá ítéletének indokolásában arra, hogy a Ptk.685/A. §-a és a Ptk.578/G.§. (1) bekezdése szerinti élettársi kapcsolat létrejöttének és fennállásának megállapítása fogalmilag feltételezi a közös lakásban való együttlakást, a közös háztartás fenntartását, a felek közötti érzelmi kapcsolat fennállását, az együvé tartozásuknak harmadik személyekkel szemben való felvállalását és azt is, hogy a felek legalább hallgatólagosan egyetértenek abban, hogy a közös gazdálkodásuk eredményeként szerzett vagyon közös legyen. Helyesen fejtette ki azt is, hogy az említett fogalmi elemek együttes megvalósulása esetén az élettársi

kapcsolat fennállása közös tulajdonszerzést csak az együttélés ideje alatt akár együttesen, akár külön-külön megszerzett vagyontárgyakra, illetve vagyonszaporulatra nézve és csak a szerzéshez való hozzájárulás arányában eredményez (BH.1998.588., BH.2007.122.).

Az élettársi jogviszonynak fogalmi eleme tehát - többek között - a gazdasági közösség fennállása és ezzel összefüggésben az együttélés alatt szerzett vagyonszaporulatra nézve a közös tulajdonszerzés célzata is.

Ennek hiányában az élettársi jogviszony létrejöttének és fennállásának ténye meg sem állapítható, még akkor sem, ha a felek egyébként közös háztartásban élnek.

Nem eredményezheti a Ptk.685/A.§-a szerinti gazdasági közösség és élettársi jogviszony létrejöttét, és ebből következően a feleknek a Ptk.578.§-ának (1) bekezdése szerinti közös tulajdonszerzését a közös lakásban és közös háztartásban, érzelmi közösségben történő együttélés akkor, ha a felek gazdasági együttműködése kizárólag a közös életvitel költségeinek a fedezésére terjed ki, egyéb vonatkozásban viszont a vagyoni függetlenségüket fenntartják.

A fentiekből következően az ítéletábrának abban kellett állást foglalnia, hogy a felek között fennálló kapcsolat megfelel-e az élettársi jogviszony együttes fogalmi elemeinek vagy sem.

Az élettársi jogviszony fennállásának bizonyítottsága ugyanis törvényes vélelmet létesít a mellett, hogy az annak tartama alatt az élettársak által akár együttesen, akár külön-külön megszerzett bármely vagyontárgy az élettársak közös tulajdonát képezi, kivéve ha az élettársak valamelyike kizárólagos szerzést bizonyít, ezért a közös szerzés célját, a szerzésben való közreműködés tényét és mértékét, valamint az ennek megfelelő arányú közös tulajdonszerzés mértékét az együttélés teljes tartalma alatt megszerzett vagyontömegre vonatkozóan egységesen kell meghatározni.

Ugyanakkor a Ptk.578/G.§-ának (1) bekezdése nem létesít az élettársak között vagyonközösséget, hanem csak a közös gazdálkodás eredményeként történt közös tulajdonszerzésükről rendelkezik, nem korlátozza ugyanakkor az élettársak külön vagyonának a körét a Csjt.28.§-ának (1) bekezdése szerinti vagyontárgyakra. Önmagában az élettársi jogviszony fennállásának ténye nem zárja ki az élettársak bármelyikének az egyes konkrét vagyontárgyak tekintetében történő kizárólagos tulajdonszerzését. A közös, illetőleg a külön vagyon fogalmát valójában nem ismeri, a szerzésben való közreműködés azonos mértékét csak arra az esetre vélelmezi, ha a közreműködés aránya nem állapítható meg. Azt pedig nem zárja ki, hogy a Ptk. hivatkozott

rendelkezésétől a felek - a Ptk.200.§-ának (1) bekezdése szerint - szerződéses szabadságuk körében egyező akarattal eltérjenek, hiszen az ilyen eltérést a Ptk. nem tiltja. Az ilyen megállapodás érvényes létrejöttéhez - a házastársi vagyoni jogi szerződéséhez a Csjt. 27.§-ának (3) bekezdése által megkívánt alakiségra vonatkozó jogszabályi előírás hiányában - a Ptk.205.§-ának (1) bekezdése és 216.§-ának (1) bekezdése szerint a felek ráutaló magatartásával kifejezésre juttatott kölcsönös és egybehangzó nyilatkozata is elegendő. Ilyen ráutaló magatartásnak minősülhet - egyebek mellett - az is, ha az élettársak a jövedelmeik meghatározott forrásokból eredő részét vagy bizonyos hányadát közösen, más részét illetve hányadát pedig - közös egyetértéssel - hosszabb időn át egymástól elkülönítve kezelik.

Az ítéltábla a jelen eljárásban fentieket azonban nem vizsgálta, mert ennek a kérdésnek az eldöntését az élettársi közös vagyon megosztásánál kell figyelembe venni.

A fentiek alapján a megyei bíróság közbenső ítéletében a lefolytatott széleskörű bizonyítási eljárás adatait a Pp.206.§-ában foglalt elveknek megfelelően értékelve megalapozott tényállást állapított meg és az ebből levont jogi következtetése a kialakult bírói gyakorlatot figyelembe véve az élettársi kapcsolat fennállása vonatkozásában helytálló.

Az elsőfokú eljárás adatai alapján helyesen állapította meg, hogy az élettársi kapcsolat fogalmi elemei megvalósultak, hiszen a peres felek együtt laktak a **Helység 2**, ... u.60.szám alatti ingatlanban, érzelmi közösségük is fennállott, ezt a kapcsolatot kifelé is felvállalták, gazdasági téren együttműködtek, a közös cél elérése érdekében egymást támogatták.

Az élettársi kapcsolat kezdő időpontja körében az ítéltábla osztotta az I.r. alperes fellebbezési érvelését. A kezdő időpontot a felperes 1997. június közepében, míg az I.r. alperes augusztus hónap végében jelölte meg.

A Pp.164.§.(1) bekezdése értelmében ennek igazolása a felperest terhelte és az ítéltábla álláspontja szerint ezen bizonyítási kötelezettségének a peres eljárásban nem tudott eleget tenni és ítéleti bizonyossággal nem tudta igazolni az általa előadottakat. A tanúként meghallgatott "F" e vonatkozásban érdemi nyilatkozatot nem tudott tenni (15. jegyzőkönyv 8. oldal 2. bekezdés). A felperes leánya "C" sem tudott pontos időpontot meghatározni, bár ő azt adta elő, hogy a ... úti házban is laktak, majd utána albérletbe költöztek és ezt követően kerültek a ... utcába (20. jegyzőkönyv 6. oldal 1. bekezdés). A tanú a felperes leánya, így az ítéltábla szerint tőle teljesen elfogulatlan vallomás ezen okból nem várható.

A felperes családjának a barátja, illetve az l.r. alperes jó ismerőse **"G"** pedig azt adta elő, hogy „nem tudom megmondani, a felek élettársi kapcsolata mikor kezdődött”.

A felperessel jó baráti kapcsolatban álló **"H"** a megkeresett bíróság előtt történő meghallgatása során előadta, hogy tudomása szerint a peres felek „1997-ben az iskolai tanév végén, tehát valamikor júniusban költöztek össze”. Ugyanakkor azt is hangsúlyozta, hogy „az együttélést **Helység 1**-en a kertvárosban kezdték meg, egy három szintes házban”. Az utca nevét azonban megmondani azonban nem tudta.

"D" a felperes barátnője az összeköltözés pontos időpontját meghatározni nem tudta, hanem úgy nyilatkozott, hogy „a felperes és az ő gyermeke második osztályosok voltak és még ez év júniusában költöztek oda a ...i ingatlanba”.

A fenti tanúvallomások alapján tehát kizárólag az állapítható meg ítéleti bizonyossággal, hogy 1997. augusztus végén a felperes és az l.r. alperes az együttélést a **Helység 1**, szám alatti ingatlanban kezdték meg.

A felperes és az alperes vonatkozásában az elsőfokú eljárásban az nem volt vitás, hogy az élettársi kapcsolatuk egy hosszabb időre megszakadt. Ennek időtartama körében azonban ellentétes nyilatkozatot tettek. Az ítélet tábla a felperesnek a 15. sorszámú irat 2. oldalán tett elismerő nyilatkozatára figyelemmel azt állapította meg, hogy a felek különélése 2000. szeptemberétől 2001. szeptemberéig tartott.

Az élettársi kapcsolat megszakadásának végső időpontját a megyei bíróság helyesen állapította meg. A felperes 2005. október 6-án szerzett tudomást az l.r. alperesnek harmadik személlyel fenntartott kapcsolatáról. Ezt követően azonban a kapcsolatukat megpróbálták még rendezni, amely végül is eredményre nem vezetett. Az élettársi kapcsolat végleges megszakadására 2005. október végén került sor, amikor az l.r. alperes elköltözött a **Helység 1**, szám alatti ingatlanból.

Mindezen indokok alapján az ítélet tábla a megyei bíróság közbenső ítéletét a Pp.253.§./2/ bekezdése alapján részben megváltoztatta.

A megyei bíróság és az ítélet tábla is a Pp.213.§.(3) bekezdése szerinti közbenső ítéletet hozott, ezért a másodfokú perköltségről nem rendelkezett.

Győr, 2009. évi január hó 15. napján

Dr. Ábrahám Éva sk. . Vass Mária sk.

Dr. Lezsák József sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró